

Beantwoording van de technische vragen van de fractie van de Partij voor de Dieren inzake Jeugdhulp (commissievergadering 10 april)

1. Hoeveel jongeren zijn de afgelopen 17 jaar vanuit de jeugdzorg in Rotterdam geplaatst op de ZIKOS afdeling Harreveld? Uiteraard is dit privacytechnisch een lastig vraagstuk. Naam en toenaam worden hiermee dan ook niet bedoeld, wel of u zicht heeft en/of kan achterhalen bij de aanbieders om hoeveel jeugdigen dit gaat?

Gesloten jeugdhulp bestaat sinds 2008, maar wordt pas sinds 2015 ingekocht door gemeenten. In dat jaar is de Jeugdwet in werking getreden en de jeugdhulp gedecentraliseerd naar gemeenten. Voor wat betreft ZIKOS wordt de inkoop vanwege het landelijk karakter verzorgd door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Sindsdien zijn er dertien jongeren uit Rotterdam geplaatst: tien in de periode 2015-2019, geen in de periode 2020-2022 en drie in 2023. Dit jaar zijn er geen jongeren geplaatst. De gemeente beschikt niet over gegevens over de periode voor 2015.

2. Volgt dit op staand beleid?

Het beleid met betrekking tot ZIKOS is vastgelegd in de contractvoorwaarden die zijn opgesteld door de VNG. Het was om die reden dan ook de VNG die een opnamestop instelde.

3. Waren de plaatsen vooraf begroot middels GRJR? Of wordt hier achteraf een factuur van gestuurd?

Het Landelijk Transitiearrangement (LTA) is een set aan afspraken die door de VNG met een beperkt aantal aanbieders van jeugdhulp wordt gemaakt. In de begroting van de GRJR is één budget opgenomen voor LTA-zorg en ZIKOS is daarin opgenomen. De bedragen worden jaarlijks gebaseerd op ervaringen in voorgaande jaren. De LTA-zorg wordt met een factuur betaald aan de betreffende zorgaanbieder.

4. Wat zijn de daadwerkelijke kosten van de inkoop van de plaatsen op Harreveld binnen de GRJR de afgelopen 5 jaar geweest? En welke zijn begroot?

In 2023 is voor de ZIKOS-plaatsing van drie jongeren op locatie Harreveld € 315.804 uitgegeven.

In de begroting is een totaalbudget opgenomen voor gesloten jeugdhulp voor de twee gecontracteerde aanbieders iHUB en Schakenbosch. Tot 2023 maakte ZIKOS deel uit van dit totaalbudget. iHUB heeft drie locaties waar gesloten jeugdhulp wordt aangeboden. Op welke locatie iHUB na een verwijzing deze zorg inzet, wordt niet geregistreerd door de gemeente. Voor open residentiele zorg is iHUB eveneens ingekocht en ook hier geldt dat niet is te achterhalen op welke locatie de zorg wordt geboden.

5. Heeft Rotterdam een actieve rol in de inkoop van de ZIKOS plaatsen? Met andere woorden: heeft de gemeente afgezien om van deze ZIKOS plaatsen af te zien?

De VNG koopt deze zorg landelijk in en Rotterdam kan als lid van die vereniging niet afzien van inkoop van deze zorg.

6. Wat zijn de effectieve kosten voor Rotterdam geweest?

Zie hiervoor het antwoord bij vraag 4.

7. Heeft Rotterdam een 'vinger aan de pols' gehouden? Met andere woorden: was de gemeente op enige manier, door wie dan ook geïnformeerd, op de hoogte van de omstandigheden binnen deze afdelingen?

De aard en omvang van deze ernstige signalen waren niet bij ons bekend. Een van de redenen is dat het toezicht op de kwaliteit en veiligheid is voorbehouden aan de Inspectie voor Gezondheid en Jeugd (IGJ) en dat het monitoren van het naleven van de contractuele eisen, ook die op het gebied van kwaliteit, een taak is van de VNG. Daarbij geldt dat beide organisaties ondanks contractmanagement en controles mede afhankelijk zijn van meldingen. De VNG ontving eerder geen meldingen van ernstige tekortkomingen. Toen die er onlangs wel kwamen, kwam de vereniging direct in actie en stelde een opnamestop in.

Het is de gemeente bekend dat het voor aanbieders een ingewikkelde opgave is om passende hulp te bieden aan jongeren met een combinatie van gedrags- en psychiatrische problemen en ernstige suïcidaliteit. De VNG is een proces gestart over de doorontwikkeling van de landelijke inkoop en nam al eerder het initiatief om in gesprek te gaan over de toekomst van de zorg aan jongeren met deze complexe hulpvraag. Rotterdam was daarbij ambtelijk betrokken. Zoals u bekend zal zijn, is het beleid van Rotterdam en de regio sowieso gericht op het terugdringen van jeugdhulp met verblijf.

Voor jongeren die in de toekomst in aanmerking zouden komen voor plaatsing in een ZIKOS-locatie wordt vervangende opvang gezocht. Dat doet de gemeente samen met zeven regionale systeempartijen, aanbieders van uiteenlopende hulpvormen die complexe en meervoudige problemen oppakken. GGZ-aanbieder Youz is bereid om vooruitlopend op een structurele oplossing een voortrekkersrol op zich te nemen om Rotterdamse en Rijnmondse jongeren met deze hulpvraag te helpen aan een passende plek.